

Оля ГНАТЮК

## НОВА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

Jan Jacek Bruski, Andrzej Chojnowski, Ukraina. – Warszawa:  
Wydawnictwo «Trio», 2006. (seria Historia  
państw świata w XX wieku). – 409 s.

«Україна» – друге (оновлене) видання представляє історію України ХХ століття в популярному викладі двох відомих істориків старшого і молодшого покоління, Анджея Хойновського (автора першого видання) та Яна Яцека Бруського. Обидва дослідники – спеціалізуються у міжвоєнному періоді, зокрема становищі українців у Другій Речі Посполитій (Хойновський опублікував ще у 1979 році дотепер цитовану працю «Концепції національної політики у Другій Речі Посполитій», Бруський – автор нагородженої престижною премією монографії «Петлюрівці»). Проте з однаковою увагою і компетентністю історики поставилися до інших періодів історії ХХ століття. Коли йдеться про періодизацію, вона доволі традиційна, проте від популяризаторської книжки не слід було чекати спроб переламати схему. Маємо, отже, вісім розділів і п'ять додатків (майже третина книжки; це – хронологія, біографії, бібліографія, список голів урядів, президентів, а також секретарів КПУ – з 1917 до кінця 2006). У чергових розділах представлено становище українців в Росії та Автосро-Угорщині напередодні і під час першої світової війни, період боротьби за незалежність (1917–1920), «час ілюзій» (себто 1922–1929), трагічні 30-ті роки, Другу світову війну, підсильований період і час після проголошення незалежності. Відносно великий (четверта частина всього викладу) останній розділ, у якому представлено найновішу історію України: з 1991 по 2006 рік. Саме значна частина цього розділу та частина додатків і є доповненням першого видання, тому ще кілька слів на цю тему. Крім політичної історії, маємо тут огляд економічної ситуації в Україні – від часу кризи, періоду «державного капіталізму», що

перетворився в олігархізацію економіки та політичного життя до увінчаних успіхом (бодай частинним) спроб реформ. Відносно небагато місця присвячено суспільним проблемам, у першу чергу – масовій еміграції на захід і схід, перетворенням суспільної свідомості, зокрема десовєтизації (ця назва не з'являється) та культурному дуалізмові. Натомість дуже детально описано передвиборчу кампанію 2004 року та Помаранчеву революцію, а також дворічний період опісля, сповнений надій і розчарувань. Книжка завершується 2006 роком та кількома обнадійливими реченнями: «...В одному не можна сьогодні сумніватися: немає повернення до ситуації з-перед 2004 року. Українське суспільство прокинулося. Це зроджує надію, що воно не дозволить еліті, незалежно від її кольору – синього чи помаранчевого – знову маніпулювати ним у намаганні привласнити державу».